

SZARVAS ÉS VIDEKE

TARSADALMI ES KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Szerkesztőség:
Jókai Mór-utca 1257. szám, hova a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.
BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADTATNAK.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 4 ft. — Félévre . . . 2 ft.
Negyedévre . . . 1 ft. — Egyes szám . 8 kr.
MEGJELEN HETENKINT EGYSZER VASÁRNAP.

Kiadóhivatal:
Beliczey-utca 11. szám. (saját ház,) hová az elő-
fizetési pénzek intézendők.
Hirdetéseket jutányos áron elfogad.
BÉLYEGDÍJ MINDEN HIRDETÉSÉRT 30 KRAJCÁR.

Pünkösöd.

Bizó reménnyel tekintünk elibéd madárdalos, ragyogó ünnepe a pazar pompába öltözött nyárnak. Reménységgel és szeretettel köszöntünk hogy egy gazdasági balsiker szükös idejét áldást ígérően cseréled föl. A magyar alföld rónán kalászba törő haragos, kővérlevelű buzát ringat a szellő melyek látára mosolyra derül mindenki szeme, mert im a tizenhat forintos buza árak, a kenyér nagy drágasága idején látuk meg, s tapasztaltuk keserűen minő okviszony van az agrikultur országban, minden közintézménynek legalább is stagmacziója és a között ha az áldott nagy magyar alföldön csak három mázsás átlagos termés van is, miként tavaly. Mosolygó, gondmentes ünnep lesz az idén. A magyar gazda veritékét százszorosan fizeti vissza a hátás föld Bár ugy legyen! Megbűnhödté már e nép a multat s jövőndöt.

Régi könyvek, melyek regék burokja alatt néha fontos igazságokat tartalmaznak, beszélik, hogy Cziris, Egyiptom királya egy nap meglátogatta alattvalóit s megtanította, mikép kell az ekével barázdákat hasítani a földben s a magot elvetni benne. És az emberek megcselkedék, a mit Cziris megmutatott. Termett a Nilus völgye gyönyörűen. A rege szerint egyszer csak egy okos ember azt eszelte ki, hogy minek hagynák magukat a nap hevéttől megizasztani, az esőtől megáztatni? S födeleket ké-

szítenek a földekre. És csakhamar belátták, hogy hiába vesződnék, nem boldogulnak az éltető nap melege, a felhők esője — az éghőremunkálása nélkül. A fűszál sem tenyészik a nap meleg az ég harmatja nélkül. Sziveljük meg az Cziris esetét ebben a dekadens korban, a midőn az atheismus már a gyermeki lélek naivsága szárnyait is perzseli és lehuz mindeneket a materialis világ iszapjába.

Hitünk szerint a mai nap egy isten segítségével beállott szellemi reneszánsz. Tizenkét együgyü halász Isten segítségével felvéstetett a legnagyobb propagandára, a mit világhírnélés óta az ember végezett és nemcsak a tudás ereje lett övék Isten kegyelméből, de a léleknek azaz ihletett önfeláldozása, a mely — ha kell — halni is tud az általa képviselt elvekért.

Ma mikor a laza erkölcsök szakadatlanul pusztítják a társadalmat, ma mikor a következő polgári élet bölcsesség is megrikkul sorinkban, ma mikor a jellemgyöngöseség alakjai letörnek a legszebb reményekre jogosító karrierekről: bámulattal tekintünk amaz isteni erőre, mely abban a tizenkét parti halászbán működött átfórmálván őket teljesen egy életüket is kívánó szellemi feladatra, a habár uralkodó eszmének letiprására és a keresztény humanizmus diadalra jutására.

. . . És ebben a dekadens korban hogy nem áhitanók, hogy újra redivivus legyen az

égi malaszt, a jelképi tízes nyelv mely a keresztény propaganda első napján a tizenkét apostol fölé szállott a jeruzsalmi templomban. Mily nagyon kellene ez az isteni segedelem, hogy ez árnyékozza meg vezetőink nyelvét, kik részben tevév irányeszmék századvégi korcaival tartanak, részben feladataikat csak utilitárius feladatokért üzik.

Isteni segedelemnek kellene jönni abban a tekintetben, hogy az emberiség általán a humán eszméknek megnyeressék, hogy ne egy modern aranyborju imádás, az anyagi a materialis s erő szedje le az élet sikereit, hanem az igaz, szép és a jó kultusza uralkodjék dicsőséggel, a haladás, az emberiség közös boldogítása jegyében. Hogy ezen legtisztább emberi feladatok elérésére akadjon újra tizenkét lánglelkű próféta, aki a régi erejével ezt az erkölcsileg degenerált tömeget vissza vezetné a meghomályosított és régi ideálokhoz.

A pünkösöd ünnepén e nap jelentőségéről elmélkedvén más premisszákhöz jutni nem tudunk: soha nagyobb szükség nem volt arra, hogy a napi eseményekkel foglalkozó sajtó ünnepnap alkalmából a társadalmi sivárság felé fordítsa a tekintetet, ahhoz a sivársághoz melyhez eljuttatott a századvégi erkölcsök mai, megdöbbentő lazasága.

A raczionalista kornak vezérszelleme volt Fenelon s ő mondja egy helyt: „Egyház! Száradjon el a karom, ha azt valaha eljened talál

SZARVAS ÉS VIDEKE TÁRCZAJA

Poéta-panasz.

*Oh, hányszor vallottam neked szerelmet,
Én a félelmet, a szürke trubadur,
Beszéltem neked, szökésésem, üdvörlől,
S a hangom mindig moll volt, sohse dúr.*

*Választ mégsem nyerek a vallomásra,
S csüggedt kebellem az okát kerestem . . .
S mi volt az ok? . . . Az, hogy szerelmemet
Csak egy vidéki lap közölte — versben!*

Végyváry Ferencz.

A szarvasi diákok majálisáról.

Referádát — nagyságos asszonyom, — referádát pontosat, — kimerítőt méltóztatik írni, — mert különben szörnnyü lesz a büntetés. Ki volt, hogy volt, hogyan volt, hány volt, virág, toilette, zene chaosként zavarog az agyamban.

Még fülembé cseng egy új keringő bűbajos melodiája, még egy méla accord a lanyha esti szellő köny-

nyü szárnyain jut el hozzám, megérem a rózsáknak kábitó illatát. Még látom a lejtő párokat, a mint zene rithmusára könnyedén tovasuhanak. Bűvös álmoként tűnik fel nékem az egész majális, melyről én kegyednek — nagyságos asszonyom — referálni akarok.

Kezdjük előlről . . . Pereg a dob. A trombita harsog, nyalka fuk nyitják meg a menetet. Itt is ott is nyílik az ablak. Itt egy boglyas fejecske, ott egy négligébe leledző hölgy hajlik ki az ablakon, honnét aztán imádtottjának felszalutalására ijedten menekül.

Pereg a dob . . . a trombita harsog . . . Kiinn vagyunk az „Anna-liget“ sejtelmesen susogó lombjai alatt, melyek oly hivogatóan, oly csalogatóan tudnak beszélni. A természet üde szín pompája teljesen érvényesül e helyt, a melynek szépségei még a legmegátalkodottabb prózai lelket is költőivé teszik. De igyekeznek is kihasználni a kedvező alkalmat s már a poeta uram lantján felajozva a hur, midőn a trombita harsanása a már-már az égig csapongó phantasiát visszahuzza a rémprózai földre ebédelni. Hagyjuk a menut. Oly figyelmes. háziasszony s oly csábos segítő hölgyek mellett, mindenestre szerény kritikám felett álló volt. Az, eztkövető torna mutatóványokat bizonyára ismeri már nagyságod a régi, régi jó időkből. De már ekkor begördül az első fiakker. Mint kora tavasszal az első virágot sietnek üdvözölni a méhek, körülöngiesélve azt, úgy repül az egész rendezői kar hogy üdvözölhesse az első vendéget. Az volt a boldogabb, ki karjára fűzhette a karsu leánykát, nem is említve a másik boldogot, a kinek a nem kevésbbé karsu mama jutott. Ezután már

sorba gördülnek be az elegáns fogatok, úgy, hogy csakhamar a szarvasi diákok vendégül üdvözölhetők az egész intelligenciát . . . De óh fátum . . . Alig, hogy rákezdí Sándor — mivel, hogy Pepi távol Albionban a flegmatikus angoloknak huzza a talp alá valót, — hát csak megered egy gyenge zápor és kővér esőppjeit föld beissza. Emlékszik e — nagyságos asszonyom — harmadéve, a mikor a második négyest nem akarta ide ígérni, — még most is rejtély, hogy miért — hogy jártunk akkor. Éppen mása ez annak. Fel is hangzott mindjárt karban az óvatos mamák szava: Ugy-e látod — nem mondtam, — ugy kell, a drága ruha, csak azért, hogy idekinn valami ostoba diákkal összetöresd . . . gyorsan kocsiba s megindul az első kocs, mely mintegy megadva a vészjelt magával ragadja a többit is. Ph — nagyéagos asszonyom — ha kegyed hallotta volna azokat az egerverő sóhajokat, melyek előtörték a szegény csalódott kisdíákok kebléből, bizonyára megessett volna rajtuk a szíve, no ne tagadja, hiszen jól ismerem. De hát kegyed nem hallotta azt. Végre Zeus meghallgatta imánkat. Ismét előtört a felhők mögöl a mosolygó napsugár, a mely aztán visszacsalogatta a már-már mindenről lemondott közönséget. S ismét megkezdődött a tánc. De evvel el is fogyott a poema . . . Azt írja — nagyságos asszonyom, — hogy írják a kis leányokról. Persze a mióta a Pepitánt tavaly ősszel fogott magának egy kapitányt, azóta per „kis leányok“ megy a diskurzus Szivárványba kellene mártanom tolam, hogy méltó legyen hozzájuk az, a mit leirok. Írjak a toilettekről, a boldogságtól sugárzó arcokról avagy

nám emelni; száradjon el a nyelvem, ha elened találnék véteni." Azért te századvégi ember, te ne tetszelegj magadnak ugynevezett felvilágosodással, mely megveti az erkölcs di-csőitését. Beteg vagy és méltatlan, a pünkösdi aranyugarára melynek verőfényében megindulnak a jobbák és szét tekintvén Isten szabad templomában, lehetetlen, hogy ne szálljon gondolat-aid az Alkotó felé, aki mindezt úgy alkotta meg teremtményei gyönyörűségére; életboldog-ságára.

HIREK.

— **Boldog pünkösdi ünnepeket kívánunk előfizetőinknek s olvasóinknak.**

— **A pünkösdi ünnepek** alatt — mint értesültünk, a szarvasi ág. ev. templomokban az Isteni tiszteletek a következő rendben lesznek megtartva és pedig: Ünnepe első napján az ó-templomban először tót nyelvű Isteni tisztelet, utána magyar istentisztelet urvacsora osztással, mely alkalommal a confirmatióra járt növendékek először járulnak az ur asztalához. Az új templomban ünnep nap első napján tót nyelvű Isteni tisztelet lesz. Ünnepe második napján az ó-templomban tót nyelvű Isteni tisztelet lesz urvacsora osztással, az új-templomban pedig magyar Isteni tisztelet lesz.

— **Generalis gyűlés** lesz az ó-templomban ünnep második napján az Isteni tisztelet végeztével, mely gyűlésnek két érdekes s fontos tárgya is lesz, t. i. az Isteni tiszteletok nyelvezetének az ó és új templomban leendő megállapítása, s az egyházi új adókulcs megállapítása. — Ez uton is felhívjuk a jogosult egyháztagok figyelmét arra, hogy a gyűlésen mennél tömegesebben vegyenek részt, s ne engedjék keresztül vinni a tót pártnak ama szándékát, hogy a magyar nyelv — az Isteni tisztelet terén ismét háttérbe szoríttassék.

— **Fényes esküvő.** volt a hó 25-én délután a szarvasi ág. ev. ó-templomban, mely alkalommal nagy és díszes közönség jelenlétében esküdték örök hűséget Udvardy Sándor, a szarvasi főiskola kedvelt tanára, szeretett arájának Dósa Sarolta urhölgynek.

— **Halálozás.** Alig egy év alatt, Ponyiczky János szarvasi takarékpénztári nyugalmazott pénztárnoknak már második gyermekét, ez uttal egy nagyreményű, s a szarvasi főiskola ötödik osztályába járt fiát ragadta el a kérlelhetlen halál, a gyászeset alkalmából a család az alábbi gyászjelentést bocsájtotta ki: Ponyiczky János nyugalmazott takarékpénztári pénztárnok mint apa, Ponyiczky Jánosné szül. Kollár Etel, Etelka, Kálmán, Margit és Zoltán, mint testvérek, továbbá, idősb. Kollár János ügyvéd és neje mint nagyszülők, ugyanigy a Ponyiczky és Kollár családok elágazó nagy rokonsága mély fájdalommal jelentik Po-

az érzéssel járt csárdásokat zengjem. De hisz ezeket már mind ismeri a régi jó időkben. A forma, a keret mindég ugyanaz, csak a szereplők mások. Külömben mind jó ismerősök. Itt egy keleti szépség imbolyog szalagos lovagja karján, amott egy kis diák mond claszicus bókokat ideáljának. Fenn az égen kigyul milliárd apró csillag csak homályosan pislognak, talák szégyenlik magukat, hogy ide lennt a szép lányok szemében keressük őket.

Még azt is kérde — nagyságos asszonyom — csak úgy „apropos“ a levél végén, ki volt a legszebb. Bocsánatért esedez, (tudom milyen jó szive van meg fog bocsájtani) de elfogulatlanul aig-alig tudok itélni. Elég legyen annyit mondanom, bizonyára úgy is kitalálja, ha éjsötet... és szemek... képesek egy istent megbabonázni...

De a posta vár... A „Rákóczy“ induló utolsó hangjai még eljutnak hozzám.

Kiszt die hand... Jövő majálison találkozunk. Addig is maradok, — nagyságos asszonyomnak — hódoló híve

Troubadour.

nyiczky Jenő gymnasiumi tanulóknak május hó 22-én, élete 16-ik évében rövid szenvedés után történt gyász-sos elhunytát. Temetése a gyászoló családi háznál f. hó 23-án d. u. 5 órakor az ág. ev. egyház szertartása szerint lesz megtartva, s onnan a boldogult földi maradványa az ó-temetőbe örök nyugvó helyére elkisérve. Az ifjokor ártatlan boldog álma takarja örökre nyugvó porait! Szarvas, 1898. május 23-án.

— **Villám csapás.** Az e hó 21-diki égi háboru alkalmával a Molnár-féle ág. ev. iskola kéményébe be-ütött a villám, de szerencsére nem gyújtott, csak ké-mény s kijövet a mellette levő falat rongálta meg egy kissé.

— **Az öcsödi önkéntes** tüzoltók kebeléből alakult műkedvelő társulat e hó 21-én nagy sikerrel, előadás tekintetében a vidéki színészet bármely társu-latával kiálló versenyképességgel adták elő „Felhő Klá-rit.“ Az elért siker annyira felbuzdította a rendezőse-gét, miként előadásukat Pünkösdi másodnapján megis-métlik, — s mint értesültünk ez előadás, a szomszéd-os tüzoltóságok testületileg fogják megjelenni.

— **Eperességi gyűlés.** A békési ág. hitv. ev. egyházmegye juu. 28-án fogja megtartani közgyűlését T.-Kömlöson.

— **Megszűnt község.** A belügyminiszter elfo-gadván Békésvármegye törvényhatóságának fölterjesz-tését, Szabad-szent-tornya községét megszűnteti és rész-ben Pusztaszent-Tornya, részben Orosháza-hoz kebelezi Szabad-Szent-Tornya községi jellege megszűnván, főleg Orosháza nyer kárpótlást azért, hogy a Geiszt-féle csá-kói pusztá közigazgatási szempontokból Orosházától el-szakítva, Kondoroshoz csatolattott.

— **A szarvasi kerékpár-egylet.** Városunk intelligens elemei körében a bicykli erősen hódít. En-nek eredménye az az új, életre való egylet, mely csak most alakult meg: a „Szarvasi Kerékpár Egylet.“ Célja tagjainak együttes kirándulása által kellemessé tenni a meleg nyári napokat s a testedző szórakozást mennél népszerűbbé tenni. Megalakulása alkalmából — mint hírlík — a „Szarvasi Lawn-tennis társaság“ közremü-ködése mellett június hó 11-én versenyen egybekötött táncmulatságot rendez az egylet. Különös érdeklődés-sel nézünk a verseny azon száma elé, melynek győz-tese a „szarvasi bajnok“ címet nyeri el. A többi ver-senyszámok győztesei között díjakat fog a rendezőség kiosztani.

— **Anday Blanka.** E széphangzásu név szép-hangu viselőjére Szarvason bizonyára nem kevesen em-lékeznek. Anday Blanka volt tudvalevőleg a két év előtt nálunk időzött Rakodczay-féle szintársulat prima-donnája s a szép művész nő valóságos varázslattal vált közönségünk kedvenchévé és már itteni szereplésével magára vonta az egész ország figyelmét, ugy hogy a színigazgatók egyik legkiválóbbja, Krecsányi Ignác sietett a szinte hihetetlen terjedelmű s kitünően isko-lázott hangu művésznőt társulatához szerződtetni. Abból az alkalomból említjük fel ezeket, hogy egy temesvári napilap, a „Délmagyarországi közlöny“ fővárosi munkatarsa Krecsányi társulatáról, mely a nyári hónapok-ban Budapesten, a „Fővárosi Nyári Színház“-ban mű-ködik a közönség nagymérvű pártfogása s a sajtó dí-cserő kritikája mellett, hosszabb cikket közöl, a mely-ben Szarvas egykori kedveltjéről a következő szép rész-lettel emlékezik meg. „Anday Blankáról legyen leg-előbb szó. A szintársulatnak nem új tagja, mert a tem-esváriak már a tavalyi szezonban kedvenchékké fo-gadták; mint ismerősörl sem ieledkezhetünk azonban meg, mivel az igaz érdem dícsorésére nem kell semmi-féle aprópó. Első helyen foglalkozunk vele, mert nem-csak véletlen esélye a sorsnak, hogy a névsorban leg-elő áll, hanem igazságos osztályozás is van ebben az elhelyezésben. Hogy énekel ez a szép szőke leány! A nyárba hajló tavasz egy langy-meleg estéjén képzelem magam, valahányszor felcsendülő hangjában gyönyör-ködöm, midőn lombsusogás hallatán, idegzsongító fuval-lattól körülfolylan elönt az édes érzések zajgó áradata. Ha ilyenkor volna valaki kíváncsi a róla alkotott vé-leményemre, a legcseppnyibb tuzás nélkül való volna az: az ország egyik legjobb énekesnője. Nem tudnám meghazudtolni azt a kritikust, ki így nyilatkozott: — Ha az operett-személyzet gyűrű, Anday benne a gyé-mánt!...“ Mi is aláírjuk ezt a véleményt, de — ugy tartjuk — velünk együtt egész Szarvas még sziveseb-ben aláírná azt a meghívó levelet, mely a jeles művés-z-nőt városunkba hívna. Reméljük — és nagy öröm volna e reményünk teljesedése, — hogy a nemsokára megkez-dődő szini szezon alatt sikerül Halmaynak, idei szini direktorunknak, a dalosajku pacshintát, Krecsányi „gyé-mántját“ legalább néhány vendégszereplésre megnyerni.

— **Nyári mulatság.** Rógóta kedvelt a békés-megyei egyetemi ifjak nyaranta rendezett táncmulat-sága, a mely a megye városiban felváltva szokott le-zajlani. Az idei mulatság Szarvason lesz s a már meg-alakult rendezőbizottság lelkiismeretes buzgalommal már is hozzálátott, hogy a július első felében rendezendő nyári táncmulatság méltó helyet foglaljon el a „bálak városának“ — a mint egy felolvasás városunkat elne-vezte — sok egyéb fényes táncmulatságai sorában, a mi előre is nyugodt lélekkel megjósolható, ha tekintetbe vesszük a körültekintő gondosságot és buzgó fárado-zást, a mellyel a rendezők munkájukban eljárnak. Ha Hozzászámítjuk még a mi fiatalságunk mulató kedvét, ugy ismét egy fényes nyári táncmulatságra van kilátásunk, a mely annál jobban örösződik, amennyiben a bál jövedelme a békésmegyei egyetemi ifjak jótékony-sági alapjának javára fog szolgálni.

— **A „Békésmegyei Egyetemi Ifjak köre“** e hó 21-én tartott közgyűlésén befejezte ez idei mű-ködését, a mely hogy mennyire volt célravezető, kitü-nik az ez alkalommal előterjesztett jelentésekből. A kör tőrszavagyon a folyó évben 60 fnt 40 kr. tiszta jöve-delemmel szaporodott, s így 708 fnt 22 krnyi a va-gyoni állapot. Az alelnöki jelentés beszámolt a kör ez évi működéséről, melynek főbb mozzanataiként meg-említhetjük a 100 frtos Lichtenstein-féle, szegénysorsu tanulók jutalmazására szánt alapítványnak realizálását, a szűkölködő egyetemi hallgatók támogatására alakult segítő-alap megteremtését; a kör gyakori gyűlések tar-tásával eleget tett ama céljának is, hogy a tagok közt a baráti viszony fejlesztéséhez hozzájáruljon, azonkívül hogy a szavallatokkal és felolvasásokkal szellemi szó-rakozást szerezzen a kör gyűlésein mindig szép szá-mban megjelent tagoknak. A szabadságharcz 50 évfor-dulójának emlékére nyilvános díszülést rendeztek, a melynek sikerét lapunk annak idején méltatta. Az alelnöki beszámoló végül lendületes szavakkal emlékezik meg a kör ez idei elnökéről, Hunyadi Istvánról, a ki a kör megalakulása óta mindenkor buzgó tagja és tisztviselője volt, s a kör iránt érzett szeretetének méltó kifejezést adott elnöki működésének minden egyes célirányos mozzanatában. Az őszinte eljenzés után az elnök búcsút vet: a körtől s hálás köszönettel adózott a munkálkodásában segítő erővel mellette állott tagok-nak, különösen kiemelvén Geiringer Károly érde-meit, a menyiben az olyannyira áldásos segítő-alap eszméje tőle származott s az ez ügyben elért siker java része is az ő tevékenységének köszönhető. Az alap je-lenleg 111 fnt 50 krből áll, de biztosra vehető, hogy a folyó polgári évben megindított gyűjtés a jövedőben iokozni fogja a kör eme nemescszélu pénzbeli erejét. — A kör a tisztviselőknak a felmentést megadja; a kör életét a szüneti időn át fenntartó választmány a kö-vetkezőkép alakult meg: Geiringer Károly elnök, Frei-tag János alelnök, Petrics Béla pénztáros, Sárkány János ellenőr, Bánhegyi Géza jegyző és Kincses Ele-mér másodjegyző.

— **Barány átalakításához** mégis csak hozzá fognak, mert mint értesültünk előljárárságunk az átalakítási munkálatokra az árlejtést már ki is tűzte, az ár-lejtés június 3-án lesz megtartva; s az érdeklődőknek bővebb felvilágosítással készséggel szolgál az Előljá-róság.

— **A szarvasi főiskola** jeles tornász csapatja, Oláh Miklós torna-tanár vezetése mellett tegnap utaz-tak el Aradra, hogy az ottani torna versenyen meg-mérkőzzenek a többi oskolák tornászajval. Hiszük hogy jeles tornászaink, jó hírnevükhöz ilhően, ismét öregbi-teni fogják a hozzájuk fizött reményeket, s babérko-szorozottan fognak visszatérni.

— **Saját külön népszerű bölcsészünk** ugyancsak megjárta az ó bölcselkedéseivel. E hó 25-én ismét esküdtszéki tárgyalása volt, s ez uttal Nagy-Vá-radon, s bizva abban, hogy első sajtó perében a Bu-dapesti esküdtszék őt felmentette, ez uttal nem tartotta érdemesnek a Nagyvárad esküdt-szék előtt megjelenni, de ezen esküdtszék nem volt iránta oly elnéző, mert Perjessy Mihály kir. ügyész vádbeszéde alapján vét-kesnek nyilvánította Nyirit, s egy évi államfo-gházra s tíz forint pénz birságra ítélte s ha majd az ítélet jogerőre emelkedik bölcsészünknek módjában lesz egy évig elmélni a világ gyalogsága s nézete szerint a hatóságok zsarnoksága felett, kik oklevél nélkül gyógyítani, s világra szóló böles elvei-nek sajtó utján terjesztését, meg nem engedik.

Irodalom.

„Az Ország Világ“ Magyarországnak ez a legszebb s legtekintélyesebb, hetilapja e héten üzene-tet kapott messze Ázsiából a Volga partjairól. Az ós magyarokat kutató gróf Zichy Jenő írta, hogy e

nagy újság révén tudassa a magyar olvasó közönséggel hogy eddigi útjában hol és merre járt s mit tapasztalt. Elküldte egyúttal azokat a szép képeket is, a miket eddigi útjában készített, hogy a magyar olvasó közönség, amely bizományára szerettettel gondol a nemes grófra, képekben is bemutatthassa ez újság a magyar nemzet és hazáját Ázsiát. Ezt a felette érdekes levelet s a melléje csatolt képeket e heti számában mutatja be az Ország Világ, amelynek ez a száma tele van érdekes képekkel, azon felül közöl érdekes közleményeket, verseket és novellákat, melegen ajánljuk e lapot az olvasó közönségnek figyelmébe, s a ki az Ország Világ kiadóhivatalához fordul (Hold utca) az e számot mutatóványképen megkapja. Előfizetési ára évnegyedenként 2 forint. Karácsonykor pedig az Ország Világ előfizetői egy pompásan kiállított dísmunkát kapnak ajándékba.

C S A R N O K.

A feleség.

„Az asszonynak pedig az ő akarata férjének birodalmában legyen. — Pál ap.”

A szent írás is ezt mondja, tehát ha annak egyéb parancsait megtartjuk, ugy ezt sem kellene egészen szem elől téveszteni. Minden ember, ki legalább is természetes ésszel meg van áldva, mindenben ismer határt, tudja, tudnia kell, miben meddig lehet haladnia. — Akkor tehát, amidőn a szentírás eme szavait idézem világért sem akarom azt állítani, hogy a nő a hitves, a feleség, — férjének, urának annyira alárendeltje legyen, hogy annak csak akkor szabadjon szólni, ha kérdezik. — Hanem a mai társadalmi élet egyik azon idegen szokásáról, — akarok szólni, mely annyi családi élet megromlásának annyi családi viszálykodásnak fő-fő indító oka az, hogy a nő, a feleség a szentírás ezen parancsának csak kicsiny részét is nemcsak hogy betartana, de sőt az épen megfordítva értelmezi s egyúttal lépteti is hatályba, hogy t. i. a férjnek akarata legyen az ő birodalmában.

Ez az, ami igen sok esetben a máskülönben a békés házas élet megromító eszköze. — A nő, a feleség ne legyen urának szolgálója, ezt egy jellemes férfi nem is kívánja; legyen a nőnek szabad akarata, az elhatározásra joga, de sőt parancsolni is tudjon, de csak ott ahol kell.

A nő, ki az élet tartásához szükségelt kellék megszerzésénél segédkezik, megérdemli már ennek fejében is, hogy önálló haláskörrel bírjon, amde ott és addig, ahol és ameddig ezen hatás köre kiterjed. Ketteen keresik a mindennap: a férj s a feleség; illetve egyik megkeresi s a másik megtakarítja, tehát jogot is formálhat ahhoz, hogy hatásköre legyen. — Egy példás házas életben a férj és feleség tevékenységének köre, illetve annak a beosztása oly egyszerű, hogy azt betartani semmi féle nehézségbe nem ütközik, egyedüli főfeltevélet a karni tudni. Igen egyszerű, tán felesleges is bővebben magyarázni, hisz a természet már maga is úgy alkotta, hogy a férj, mint a családjában a felsőbb tisztet ő gyakorolja, gondoskodik a család jólété s annak minden ügyes bájai orvoslásáról. — A család ügyeit ő vezeti s ki a mindennapi kenyeret megkeresi, jogot formálhat méltán ahhoz hogy eme hatás köréhez tartozó teendőiben saját belátása szerint, föltétlenül s korlátlanul cselekedhessék. — A boldogulhatás útjában nem áll akadályul azonban az s nincs ok a mi kizárja azt, hogy a férj elhatározását nejevel ne közölje, mert a nő megérdemel bizonyára ennyi bizalmat, de ez nem azon czélből történik, hogy arra a jóváhagyás eszközöltessék ki.

A nő, a feleség hivatása a gyermekek gondozása, nevelése, és a gazdasszonyi teendők. Ez azon tér, hol megmutatni alkalma van a nőnek, hogy neki is van része a családi jólét felvirágoztatásában, hogy neki is van tere ahol kizárólag rendelkezhetik. Kizárólag mondom agazdasszonyi teendőket illetőleg hol, mint a férjnek amott, ugy őneki is itt korlátlan rendelkezési jog adassék. Ha lelkiismeretes és hü nő, ki családja érdekeit tartja szem előtt, ugy sem kell felügyelet reá tetteit felülbíralni ugy sem szükséges.

Békés házas életet — ha egyébb bajnem zavarja — csakis ily módon képzelhezni. Ott, hol a házas felek közt rajongó szeretet is él, ott talán némi kis változtatás is megeshetik ebben, mert hisz épen nem ritka az olyan szerelmes férj, ki még a főzésnél is segít nejeinek, maga hámozván meg a krumplit:

Sajnos manapság már nagyon is gyérek az ilyen házas életetek. Vannak azonban nagyon sokan olyanok, kik bár szeretik egymást, más esetben tán életüket

is szívesen feláldoznák egymásért, hanem ha arról van szó, hogy a férj akarata ismertessék el döntőnek, akkor már elő áll az a körülmény mi fentebb említve van, hogy t. i. a feleség nem elégszik meg saját feladataival, hanem bele kontárkodik a férjet illető szerepbe. Természetesen az önézetes férfi ezt nem tűri, s előbb szép szóval igyekezik hatni, s midőn látja, sikertelen, kénytelen magasabb hangon beszélni. Azonban ezen igyekezete is sikertelen marad, czélt nem ér, mert az asszony egy oktávval feljebb trillár, s a vége aztán az, hogy a férj rossz, zsarnok, ki feleségét szolgálójának tartja. Később aztán beleun a férfi az örökös perlekedésbe; kerül ott honát, kelleetlen megy a családi körbe, s majd idővel arra ébred, hogy más helyen, idegenek közt jobban érzi magát. Ez még a legenyhébb következménye a feleség ily viselkedésének, de lehet hogy a férj másra is hajlandósággal bírván ivásnak adja magát, arra is költ mire tán nem is kellene családjának a keresményből allig jut; éhezés rossz bánásmód, aztán mind sorra kerülnek.

S ki mindezeknek okozója?

Ne tévesszük tehát soha szem elől a feleség szó valódi értelmét s a nőhivatasát, s hogy a nő urának nem szolgálója, hanem a jó és rossz sorban osztozkodó részese, társa de viszont a férj sem alantosa nejeinek, ki mindefféle szeszélyeit túrni tartozik. Maradjon meg a nő az ő szép hivatása mellett, legyen szerető hitves, jó anya s maradjon azon korlátok közt, amely neki reudeltetve van, s ha esetleg látná, hogy a férj talán nem azon az uton halad, a mely a boldogulhatás felé vezet, szép szóval meggyőző kedves hangján s kéréssel igyekezzék odahatni, hogy őt a rendes ösvényre vezesse vissza s ha a nő így tenne, hiszem, hogy nem lenne a boldogtalan családi életnek oly rémítő nagy száma, s e boldogtalan családi életnek számát nagyon is leapasztaná az, ha a „türelem és szeretet” elvét nemcsak szóval de tényleg is meghonosítanák a családi életben.

T. D.

Vasuti menetrend 1898. évi május hó 1-től.

Indul.	Érkezik.
Mezőtúr felé	Mezőtúrról
3515 sz. vonat 12 ó. 10 p. éjjel	8512 sz. vonat 3 ó. 32 p. éjjel
3511 „ „ 8 ó. 44 p. regg.	8514 „ „ 1 ó. 28 p. d. u.
3513 „ „ 1 ó. 58 p. d. u.	8516 „ „ 5 ó. 41 p. „
Mezőhegyes felé	Mezőhegyesről
8512 sz. vonat 3 ó. 39 p. éjjel	8511 sz. vonat 8 ó. 44 p. regg.
8514 „ „ 1 ó. 51 p. d. u.	8513 „ „ 1 ó. 50 p. d. u.

Felelős szerkesztő: BALKÁNYI SÁNDOR.

Kiadó és laptulajdonos: SÁMUEL ADOLF.

NYILTTÉR*)

Nyilvános köszönet.

Megboldogult gyermekünk Jenő halála alkalmából a főgymnasium V. és VI. osztálybeli növendékei részéről tanusított meleg részvét s a ravatalra küldött két koszoruért miután a ragály miat azért személyesen nem köszönhetjük meg, fogadják ez uton őszinte halás köszönetünket.

Ponyiczky János
és neje.

*) E rovatban közlöttékért nem felelős a szerk.

Minthogy a tavasz előrehaladásával csecsemőt, gyermeket és felnőttet egyaránt fenyeget a járványok veszélye, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

M O H A I

AGNES-forrásunk

vizének használatát ajánljuk. Egyrészt mert olesó, igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezetszerként szerepel, másrészt, mert dus szénsavtartalmánál fogva, specifikus óvószer is a tiphus, cholera és a gyermekek tiphoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése ellen. Ehhez járul még, hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos bélbántalmak ellen, míg szoptatója e víz használata folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer. A már meglevő gyomor- és bélhurut gyermekeknél és felnőtteknél gyógyítja. Kellemesen hatván be szénsavánál fogva a gyomor és bél idegeire; a gyermekek lázas megbetegedéseinek pedig nélkülözhetetlen, hűtő, hughajtó és a szomjat csillapító hatásánál fogva.

— Kedvelt borviz. —

A mohai Ágnes-forrás
kezelősége.

Főraktár:

Édeskúty L.

cs. és kir. udvari szállító

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógyszerárban,
fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Raktár Szarvason: Csapó Sománál.

Permetezéshez kékkő 99.05% rézsulfátos a legerősebb minőségű

50 klg. vételnél a frt 26

25 „ „ „ „ 22

kisebb mennyiségűnél 30 kr. kilója.

Kötöző Háncs Raphia 52 kr. kilója.

Ugyanitt fris töltésben kaphatók az összes bel- és külföldi ásványvizek.

Csapó Soma

üzletében

SZARVÁSON.

HIRDETÉSEK.

1 huzás már 1898 június 15-én

2 huzás 1898. szeptember 15-én

1 forintért 2

huzásra érvényes

kolozsvári szeretetház sorsjegyei

4000 nyereménnyel

160000 koronaérték

Kaphatók: a rendező bizottság Kolozsvárt,
és minden sorsjegy elárusító helyen.

A bélyegtörvény 209 §-a 2 pontja alapján
bélyegmentes.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szarvasi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a szarvasi takarékpénztár végrehajthatónak, Dian János végrehajtást szenvedő elleni 150 frt tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a szarvasi 6706 sz. tjkvben A 11. sz. alatt fekvő 11455/29 hrsz. beltelkes házra az árverést 375 frtban ezennél megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1898. évi július hó 8 napján délelőtt 9 órakor a szarvasi kir. járásbiróság árverelő helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át vagyis 37 frt 50 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. év november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügy miniszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. Jbíróság mint tkvi hatóság.
Szarvason, 1898. április hó 8.

Mészáros
kir. járásbíró.

Mo Cornick
ARATÓ GEPEK
a legjobbak a világon
kéveket és marokrakók
Mo Cornick fűkaszálók
eredeti amerikai
kőszűrőkészülékek, szénáge-
reblék és szena forgatók
It gőztűnyosabbban beszerze-
hetők
MÜLLER és WEISZ
cégnél Budapesten,
VI., Gyárutca 66.

Özvegy Krajcsovics Pálné főuton
lévő házában egy 2 utczai szobából 1
konyha, egy speis és egy faskamrából
álló szép lakás naszonbérbe azonnal
kiadó.

Első magyar

gyapjumesó és bizományi részvénytársaság

Budapest, V., Kárpát-utca 9. szám.

Alapított 1868-ban.

A gyapjunyírás közeledtével a t. cz.

gyapjutermelők és gyapjukereskedők

figyelmét a kitünő hiraévnék örvendő, gépberendezést és mosási rendszert tekintve a technika legmagasabb fokán álló

gyapjumesógyárunkra

irányítjuk. Évek során át nyert tapasztalatok alapján hazánk gyapjutermelői annak belátására jutottak, hogy nemcsak legelőnyösebb értékesítés, hanem a nyáj kímélése miatt is legcélszerűbb a gyapjút zsirban lenyírni és gyári mosás után értékesíteni. Azon számos előnyök közül, melyeket megbízóinknak nyújtunk, felemlítjük:

I. Hogy mosás czéljából hozzánk küldendő gyapju csomagolására — megrendelés után azonnal küldünk üres zsákokat kölcsönkép díj nélkül.

II. Raktárainkban elhelyezett és általunk biztosított gyapjuért egy évig.

raktározási és biztosítási díjat nem szedünk.

III. Hozzáink beérkezett gyapjura kívánatra szívesen adjuk a becsérték két harmadát előlegkép mérsékelt kamat ellen.

V. A küldemények bérmentesítése szükségtelen, mert a szállítási és fuvarozási díjakat itt kifizetjük, anélkül, hogy érte kamatot számítanánk.

A gyárilag mosott gyapjunak, mint — felgyártmány-
nak — nagy kelendősege, különben kiterjedt összeköt-
tetéseink és szakismereteink által gyors és kedvező ér-
tékesítésére vagyunk képesítve. Kimerítő felvilágosítás-
sal és programmal kívánatra készséggel szolgálunk.
Az összes küldeményeket cégünkhez: BUDAPEST, Lipót-
városi pályaudvarhoz kérjük czimeztetni.

Az igazgatóság.

Varosi irodánkban Neugebauer Gyula urnál (Dohány-ut-
ca 1.) felvilágosítások szintén szívesen nyújthatnak.

Jelentés.

Hat hétre terjedő női felső ruha szabászati tanfolyamot szándékozom tartani július és augusztus hónapokban. Tanulni szándékozók bővebb felvilágosításban részesülnek e lap kiadóhivatalában esetleg levél útján töllem. Czímem megtudható a kiadóhivatalban.

Kleinné Gelléri Józsa.

Gyázkocsi eladás.

Egy jó karban levő gyász-
kocsi eladó. Tudakozódni lehet a
szarvasi izr. hitközségnél.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH mezőgazdasági gépgyárosok
BUDAPEST, Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 1/4 egész 12 lóerőig, szalma-ka-
szálók, továbbá járgány-cséplő-
gépek, here-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és arató-
gépek, szénagyűjtők,

legjobb sorvetőgépek, boronák, szecsavágók, répvágók, kukorica-
morzsolók, darálók, őrlő-malmok, egy-
temes aczélekek, két- és háromvas-
ékék és min-
den egyéb
gazdasági
gépek.

Részletes árjegyzékek kiadatra ingyen és bérmentve küldetnek.

FÉLIX-FÜRDŐ

Nagyvárad közvetlen közelében, vasuti állomás.

Kényelmes közlekedés. Vasuton N.-Váradtól 1/2, kocsin 3/4 órai távolban. Május-augusztus hónapokban naponta 10, vasárnap és ünnepnapokon 14 vonat közlekedik Nagyváraddal. Az új vasuti állomás közvetlenül a fürdőtelep mellett van.

Az európai hűű 49° C. meleg természetes hévvíz javulva van; az izületek és izmok csu-
zos bántalmainál, idült s különösen savas izületi loboknál, csonttörések és különösen visszamaradt
vastagodásoknál, köszvénynél és annak különböző alakjainál, idegbajoknál, melyek rheumatikus ala-
pon keletkeztek (ischiasnál); különös bőrbajoknál, végre a női ivarszervek bizonyos bajainál, külö-
nösen a méhmögötti és közötti izzadmányoknál; belsőleg: heveny és idült gyomorbántalmaknál,
májbajok és vesekövek eseteiben. Állandó fürdőorvos: **Dr. Kazay Kálmán.**

A különböző, igények szerint berendezett nagyszámu szobák napi ára 80 krtól 3 rt között
váltakozik. Gyógyterem (Coursalon) hirlapokkal és tekeasztallal. Terrászok szép kilátással. Étter-
mek, sétahelyek a fürdőtelepen és a mellette elterülő őserdőben. Az erdőben jó tekepalya.

Hat tükör fürdő, család- és kádfürdőkön kívül mőrfürdők is vannak rendszeresítve.

Állandó kitünő zenekar. — Telefon-összeköttetés Nagyváraddal.

Az elegánsul berendezett lakószobák, kád- és tükörfürdők, továbbá a Félix-fürdő elismert
jó konyhája és pinczéje készen várja a legkülönbözőbb igényű vendégeket.

Gyors és pontos kiszolgálás és mérsékelt ár által igyekezni fogok a t. vendégeimet telje-
sen kielégíteni.

Kiváló tisztelettel
Kernáts János bérlő.